

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

Kniha - Objekt

OČIMA RYBNÍKŮ
PROSTOROVĚ POJEDNANÁ AUTORSKÁ KNIHA S VYUŽITÍM
PROŘEZÁVÁNÍ PAPÍRU

Eva Majerová

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Kniha a tvarování papíru

Bakalářská práce

Kniha - Objekt

OČIMA RYBNÍKŮ
PROSTOROVĚ POJEDNANÁ AUTORSKÁ KNIHA S VYUŽITÍM
PROŘEZÁVÁNÍ PAPIÍRU

Eva Majerová

Vedoucí práce: MgA. Mgr. Petra Soukupová
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

PROSTOR PRO ZADÁVACÍ LIST

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....
podpis autora

Na tomto místě bych velmi ráda podělovala vedoucí mé bakalářské práce MgA. Mgr. Petře Soukupové za její podnětné rady a připomínky a také za čas, který mi věnovala při průběžných konzultacích praktické části mé bakalářské práce. Dále děkuji ak. mal. Dittě Jiříčkové za poskytnuté rady v oblasti typografie.

Obsah

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	3
2.1	Důvod volby tématu	3
2.2	Zdroje inspirace	4
3	CÍL PRÁCE	5
4	PROCES PŘÍPRAVY	6
4.1	Studium odborné literatury	6
4.1.1	Stručná historie papíru	6
4.1.2	Z historie papírových vystřihovánek.....	7
4.1.3	Minulost akvarelu	10
4.1.4	Pop-up books aneb 3D knihy	10
4.2	Ladislav Stehlík a jeho kraj.....	14
5	PROCES TVORBY.....	16
5.1	Experimenty s materiálem a vytváření makety.....	16
5.2	Práce s akvarelem	18
5.3	Vytváření předloh	19
5.4	Skládání motivů do jednoho celku.....	19
6	MÁ TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	21
6.1	Výběr materiálu.....	21
6.2	Vybrané techniky	21

6.2.1	Akvarel.....	21
6.2.2	Vyřezávání z papíru	22
6.3	Knihářská technologie	22
7	POPIS MÝCH DĚL	24
7.1	Plovoucí lekníny	25
7.2	Kvetoucí lekníny	25
7.3	Na hladině	25
7.4	Ledňáček	26
7.5	Lodky v rákosí	27
7.6	Rybář.....	27
7.7	Vodoměrky	27
7.8	Lávka.....	27
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	29
9	SILNÉ STRÁNKY	30
10	SLABÉ STRÁNKY	31
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	32
12	RESUMÉ	34
13	SEZNAM PŘÍLOH	36

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Knihy pro mě byly vždy samozřejmost. Už od dětství jsem je dostávala k vánocům, ale vlastně jsem se nikdy nezamýšlela nad tím, jak taková kniha ve skutečnosti vzniká, jak dlouhá je její cesta než se dostane k nám, ke čtenářům. Poprvé jsem se s oborem Knižní vazba setkala na Dnu otevřených dveří pořádané Ústavem umění a designu ZČU. Ohromeně jsem tehdy sledovala, co vše se pod pojmem kniha může skrývat. Od té chvíle jsem se na to slovo začala dívat jinýma očima a oceňovala tu práci, kterou si člověk dává, aby vytvořil něco neskutečného.

V průběhu studia Specializace Kniha a tvarování papíru jsme se po dobu pěti semestrů seznamovali s papírem jako tvůrčím materiálem, poznávali jsme různé druhy knižních vazeb, od těch nejjednodušších až ke složitějším. Pracovali jsme s grafickými technikami a poznávali jsme, co vše může být autorskou knihou.

V první ročníku jsem si zvolila téma Staré řecké báje a pověsti od Eduarda Petišky¹. Téma jsem zpracovala do podoby malé knihy svázané do harmonikové vazby, takže jde následně roztáhnout do jednoho dlouhého pásu.

Tato klauzurní práce byla pro moji další tvorbu velmi významná. Poprvé jsem zde vyřezávala z papíru a přitom objevovala neuvěřitelné možnosti této techniky. S vyřezáváním a vystřihováním jsem už nepřestala. Vždycky jsem se snažila najít si takovou polohu k vyjádření, abych měla možnost tuto techniku znovu použít.

¹ PETIŠKA, Eduard. Staré řecké báje a pověsti, Ottovo nakladatelství, Praha, 2006, 191 s., ISBN 80-7360-489-2.

Druhou autorskou knihu jsem nazvala „Doteky přírody“ (viz Příloha 1) a jejím obsahem byly zvětšené detaily rostlin. Předlohy ke kresbám jsem nenacházela v přírodě, ale inspirovala jsem se fotografiemi Karla Bloessfeldta². Kniha se skládala ze tří pásů papíru. První dva pásy byly pokreslené a následně vyřezávané, když se položily na sebe, vytvářely celou rostlinu. Na třetím pásu byl pouze vytištěn latinský název příslušné květiny.

Ve druhém ročníku jsem se už cíleně věnovala technice vyřezávání. Moje třetí klauzurní práce „Krajina města“ byla kompletně celá vyřezaná ze dvou druhů papíru (viz Příloha 2). Tato kniha byla mým prvním prostorovým dílem.

Téma prostorové knihy mě zaujalo, bylo to něco nového. Nejvíce jsem se tomuto tématu přiblížila ve své poslední semestrální práci.

Kniha Tajemství zahrady měla šest obrázkových polí prokládaných šesti stranami textu. Námět jsem si vypůjčila od F. Hodgson-Burnettové³. Jedná se o prostorovou knihu nazývanou termínem Pop-up Book. Obrázky se po otevření transformují a vyklápějí do prostoru, často je možné s nimi i různě pohybovat - posouvat je, odklápět nebo vytahovat.

Tento typ knih mi vždy připadal zajímavý, proto jsem se rozhodla, že bych ve stejném duchu mohla pojmout i svou bakalářskou práci.

² ADAM, Hans Christian. Karl Bloessfeldt, The Complete Published Work. Taschen, Koln, 1999, ISBN 978-3-8365-0469-0

³ HODGSON-BURNETT, Frances. Tajná zahrada. Praha: Euromedia Group, k. s., 2009. ISBN 978-80-242-2441-1

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Téma, které jsem si vybrala pro svou bakalářskou práci je Kniha - Objekt a jedná se opět o autorskou knihu⁴. Téma jsem pojala jako typ prostorové knihy, kterou jsem se vlastně zabývala celé tři roky svého studia.

2.1 Důvod volby tématu

Námětem se pro mě stala příroda. Nechtěla jsem se zaměřit konkrétně na krajinu, je to příliš široký pojem, a tak jsem si vybrala život u vody - říčky, potůčky, řeky a hlavně rybníky. To jsou pro mě místa, kde to žije a kde člověk může prosedět hodiny, pozorovat přírodu kolem sebe a naslouchat šumu větru ve větvích stromů.

Už jako malá jsem měla ráda vodu, plavat jsem se naučila právě v řece. Tímto námětem se vlastně vracím do vzpomínek na své dětství, kdy jsme s rodiči jezdili na výlety. Bydleli jsme vždy u nějakého rybníka.

Občas jsem také jezdila s tátou na ryby. Táta, jako příležitostný rybář, dříve často rybařil se svými kamarády. Nevím, kam jsme tenkrát jeli, ale vybavují se mi útržky vzpomínek, například na nádherné dlouhé rákosí, ve kterém jsme seděli a čekali na úlovek. To čekání mě vlastně zase tolik nebavilo, byla jsem dítě a dětem trpělivost často chybí. Teprve dnes dokážu plně ocenit výjimečnost toho čekání. Je to vlastně útěk od reality. Něco, co každý z nás občas potřebuje.

⁴ Autorská kniha může vznikat v jednom nebo více exemplářích. Taková kniha odráží koncept autora a čtenář v ní může sledovat proces autorova myšlení. Taková kniha je médium, které má nejen velkou vyjadřovací sílu, ale autor v ní divákovi přibližuje i své nejhlubší myšlenky a pocity.

2.2 Zdroje inspirace

Inspiraci jsem hledala hlavně v knihách. Nejen v těch odborných, zabývajících se otázkami života ve vodě, ale i v básních. Důležitým zdrojem se pro mě stala sbírka básní od Ladislava Stehlíka⁵. Básně odrážejí vzpomínky na jeho dětství v kraji plném luk, lesů a rybníků. Skvěle v nich vystihl atmosféru a duši svého rodného kraje.

Pro inspiraci jsem si také chodila k našemu vesnickému rybníku. Je sice maličký a člověk ho dokáže obejít za pět minut, ale pohled na jeho hladinu mne přenáší do vzpomínek na mé dětství.

⁵ STEHLÍK, Ladislav. Rybolov. Nakladatelství Bonaventura, Plzeň, 2005, 100 výtisků.

3 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce bylo vytvořit autorskou knihu na téma Kniha - Objekt.

Nechtěla jsem jen vyřezávat motivy z papíru, to jsem si už vyzkoušela. Při realizaci této práce jsem pracovala technikou akvarelu a hotové obrázky následně vyřezávala a skládala k sobě. Často byl jeden prostorový motiv tvořen více než pěti částmi, které tvořily celek.

Rozhodla jsem se pro větší formát knihy než je běžná A4. Výstupem je prostorová kniha s námětem řek a rybníků a prostředím kolem nich.

Touto knihou jsem chtěla přiblížit klidný, tichý a inspirativní svět, do kterého si lidé utíkají odpočinout.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Na začátku byly samozřejmě kresby, dělala jsem si také přípravné skici a náčrtky. Mnoho informací jsem nacházela v knihách, ale inspiraci jsem čerpala i ze svého okolí. Bydlím na vesnici a do lesa nebo k řece je to od nás jen pár kroků.

4.1 Studium odborné literatury

Ještě předtím, než jsem se pustila do vytváření makety, musela jsem si nejprve vyjasnit, co bych vlastně chtěla vytvořit. K tomu mi pomáhala odborná literatura. Mnoho literatury o prostorových knihách nebo o vyřezávání z papíru u nás bohužel nevyšlo, a tak jsem čerpala hlavně z internetu. Našla jsem mnoho umělců, kteří se těmto technikám věnují profesionálně. Jejich díla se pro mě stala hlavním zdrojem nápadů. Moc mi pomáhaly při utváření konceptu mé práce.

Internetové zdroje nesloužily jen k inspiraci, ale získala jsem z nich mnoho informací ohledně historie papíru, historie vystřihování a vyřezávání z papíru nebo o vzniku prostorových knih tzv. Pop-up books. Protože jsem pracovala také s technikou akvarelu, zajímala mě i historie této techniky.

4.1.1 Stručná historie papíru

Termínem papír obecně rozumíme relativně tenkou stejnoměrnou vrstvu vláken, vodou naplavených na síto, odvodněných a usušených.⁶

Kolébkou papíru je Čína. Zde se k jeho výrobě využívala vlákna

⁶ KOČMAN, Jiří Hynek. Médium papír. Vydání 1. Brno: VUTIUM, 2000. ISBN 80-214-1551-7.

z lýka moruše papírenské, vlákna bambusu a hadrů. Číňané se samozřejmě snažili techniku výroby papíru uchovat v tajnosti, přesto nemohli zabránit dobytelským kmenům odkrýt toto tajemství. To následně podnítilo rozšíření papírenského umění v Orientu. Odtud se díky podnikavosti místních papírníků šířilo do světa. Netrvalo dlouho a papírny byly zakládány také v Evropě.

První papírna byla údajně založena roku 1144 ve Španělsku. Následoval vznik papíren ve Francii a Itálii, kde se výroba rozvinula natolik, že již ve 14. století zásobovali papírem celou Evropu.

V Čechách bylo také zakládáno mnoho papíren. První byla zřízena na popud Karla IV. roku 1370 v Aši. Ale první papírnou, o jejímž zřízení existuje spolehlivý záznam, byla papírna ve Zbraslavi, založená roku 1499.

4.1.2 Z historie papírových vystřihovánek

Dalo by se říct, že umění vystřihování a vyřezávání z papíru se rozvíjí už po staletí a stalo se tradicí v mnoha různých kulturách po celém světě. Každý z nás se jistě s tímto uměním setkal už v dětství. Pravděpodobně se nenajde nikdo, kdo by alespoň jednou nevytvářel papírovou sněhovou vločku. Složili jste kus papíru a podle své fantazie jste ho zoubkovali a odstřihovali kousek po kousku. Nakonec přišlo to nejočekávanější. Papír jste opatrně rozložili a – jakoby kouzlem – se najednou objevil krásný, jemný a dokonale symetrický vzor. Ne každý však ví, že se jedná o starodávné umění s bohatou historií.⁷

Když Číňané v 1. století vynalezli papír, byl k umělecké tvorbě vyřezávaných a vystřihovaných obrázků už jen krok.

⁷ HOGARTHOVÁ, Emily. Rozstříhej si knihu. Praha: Metafora, 2012. ISBN 978-80-7359-264-6, s. 10

Z nově objeveného materiálu se vytvářely dekorativní vzory, které se poté používaly pro výrobu stínidel, k vypracování výšivek a k výzdobě oken nebo jiných prvků při úpravě domova.

Není překvapením, že toto umění bylo zpočátku dostupné pouze bohatým lidem. Časem ale postupně zlidovělo. Umění vystřihování z papíru se šířilo z Asie na západ, nejprve na Střední východ a v 16. století se dostává do Evropy. V mnoha zemích a kulturách si postupem času vytvořilo toto umění svůj typický styl a interpretaci. Výsledkem je rozmanitá a bohatá škála uměleckých děl.

V Polsku bylo toto umění nazváno *wycinanki*⁸. Polské vzory se vystřihovaly z vrstev papíru jasných barev. Zobrazovaly selské či lidové scény (např. kohouty).

V Německu a ve Švýcarsku se papírové vystřihovánky nazývaly *Scherenschnitte*⁹. Většinou se jedná o vzor ze skládaného papíru. I v dnešní době mají v těchto zemích silnou lidovou tradici. Například dánský pohádkář Hans Christian Andersen doplňoval některé své příběhy jednoduchými obrázky, vytvořenými právě ze skládaného papíru. Pohádkovým textům tak propůjčovaly zvláštní magické kouzlo.

Do Ameriky byly vystřihovánky z papíru přivezeny umělci, kteří se snažili vydělat si tak v „novém světě“ na živobytí. Přistěhovalci ze Švýcarska a Německa, hledající zde náboženskou svobodu, si s sebou přivezli i své umění.

⁸ V překladu to znamená vystřihovánky. Využívali je hlavně venkované a pracující třída. Těmito díly si zdobily domovy, zvláště během významných svátků jako Vánoce či Velikonoce.

⁹ Volně to lze přeložit jako stříhy nůžkami, protože se zde používají malé nůžky, např. na vyšívání.

Jejich odkaz je díky této dovednosti živý až do současnosti.

V té době se v Mexiku začalo rozvíjet umění zvané *papel picado*¹⁰. Jedná se o barevné transparenty, které vznikají jako dekorace a jsou vystříhané z velmi tenkého papíru (např. hedvábný papír). Lze proto vystřihovat až 40 archů současně. Mexičané pak jimi zdobí svá města a domovy během svátků. Také úzce souvisejí se svátkem Dne mrtvých. Jejich častým motivem jsou ptáci, květiny a kostlivci.

Přibližně v 18. století začalo být velmi populární portrétování členů rodiny a vytváření jejich siluet¹¹.

V nedávné době došlo k oživení tohoto druhu umění, které je mezi umělci a uměleckými řemeslníky stále oblíbenější. Jeho historií a tradicemi se nechala ovlivnit řada současných umělců. Jejich výtvarná díla se pak objevují třeba ve filmech, ale svou všestranností zasahují i do oblasti designu, módy a umění po celém světě.

Tradiční metody vystřihování využívají i proslulí umělci, např. Rob Ryan¹² a Elsa Moraová¹³ (viz Příloha 3). Oba si vytvořili svůj vlastní osobitý styl a obsahově se odklonili od tematiky lidových výjevů, tak oblíbených v minulosti. Jejich díla se dokonale

¹⁰ Od evropských metod se liší nástroji, které se používají k jejich vytváření. Místo nůžek nebo nožů používají Mexičané různé druhy dlátek.

¹¹ Tyto siluety, někdy nazývané kameje, se staly hlavně v Anglii, ve Francii a také v Německu módní záležitostí. V Německu se objevovaly u celých rodokmenů. Z papíru byly vystřihány portréty všech členů rodiny.

¹² R. Ryan vytváří dokonale propracované obrazy, které vyprávějí příběhy. Umí ve svých dílech dokonale využít pozitivního a negativního prostoru.

¹³ E. Moraová vytváří svá díla ze světlých odstínů papíru, následně je kombinuje s barevným pozadím. Umělecká forma díla tak získává svěží a moderní nádech.

přizpůsobují současnému životnímu stylu. Některá díla mají tendenci přesahovat až do 3D. Dříve bylo toto umění považováno výhradně za dvourozměrnou techniku, avšak současní umělci, k nimž patří třeba Laura Coopermanová a Mia Pearlmanová,¹⁴ se snaží vyvíjet nové směry. Ukazují, co vše je možné vytvořit z jediného kusu papíru a přesto udělat svá díla trojrozměrná.

Významnou umělkyní v oblasti vystřihování z papíru je Emily Hogarthová. Lásku k papíru si vypěstovala už během studia v Edinburghu a vystřihování využívá i pro techniku sítotisku (viz Příloha 4). Originální vzory se naučila používat a sjednocovat s ilustracemi a grafickými návrhy.

4.1.3 Minulost akvarelu

Vzestup této techniky nastal současně s viktoriánským obdivem přírody a krajiny. Krajina a květiny byly a stále jsou nejčastěji zobrazovanými motivy. Akvarel se svou průsvitností, svěžestí a jiskrou je pro zobrazení obou těchto námětů dokonalý.

Akvarel je technikou, která si získává velkou popularitu i mezi profesionály. Vodové barvy jako médium se vyvinuly z topografických nákresů, které se zpracovávaly monochromním zeleným nebo hnědým inkoustem¹⁵.

Při návštěvách sbírek obrazů vidíme hlavně olejomalby, protože to vyžadovala tehdejší poptávka. Přesto umělci využívali techniku

¹⁴ Montáže vystřihovaných tvarů z papíru od Mii Pearlmanové, představují pokrok tohoto umění v 21. století. Umělkyně přetvořila obvyklou dvojrozměrnost v trojrozměrné umělecké dílo, které vyplňuje prostor a vzbuzuje dojem pohybu, přestože obraz je nehybný.

¹⁵ BARBER, John. Míchání barev. Praha: Nakladatelství Slovart, 2012, ISBN 978-80-7391-660-2

akvarelu ve svých soukromých pracích nebo v náčrtcích, které sloužily jako předlohy pro olejomalby. Výjimku tvořila v 18. století skupina anglických malířů, kteří malovali pouze akvarelem. Jejich motivy tvořily převážně krajiny a moře. Díla Johna Sell Cotmana, Thomase Girtina ¹⁶ a akvarely J. M. W. Turnera jsou nekonečným zdrojem inspirace. Turnerovi se podařilo vytvořit z vodových barev skutečného konkurenta olejomalbě díky výběru a použití barevných odstínů.

Mistrem akvarelu v Americe byl Winslow Homer. Jeho kouzelné krajiny jsou dnes po právu obdivovány, přesto dokud byl naživu, byly jeho olejomalby známější než akvarely.

Dnes jsou vodové barvy vyjadřovacím prostředkem tisíců malířů, tvořících v mnoha stylech a zpracovávajících pestrou paletu námětů.¹⁷

4.1.4 Pop-up books aneb 3D knihy

Návrh a tvorba těchto knih spočívá ve stavění z papíru. Podobá se origami, protože v obou případech se jedná o skládání papíru. Nicméně, origami ve své nejjednodušší formě nepoužívá nůžky nebo lepidlo a je vytvářeno na tenkém papíře nebo speciálním origami papíru. Pro vytváření Pop-up je používání nůžek, lepidla a tužších druhů papíru nezbytností.

Existuje několik druhů pohyblivých knih. Patří k nim *volvelles*,

¹⁶ Génus, který zemřel v mládí tragickou smrtí.

¹⁷ BARBER, John. Míchání barev. Praha: Nakladatelství Slovart, 2012, ISBN 978-80 7391-660-2, s.6

papírové konstrukce s rotujícími částmi. Příkladem takové knihy je The Astronomicum Caesareum. Toto dílo je považováno za nejkrásnější pohyblivou knihu, která byla vytvořena. Peter Apius¹⁸ začlenil do díla 35 typů volvelles, aby znázornil pohyblivost planet a měsíce. Kniha je napsána podle Ptolemaiova systému, kdy Slunce rotuje kolem Země. Byla vytisknuta v Ingolstadtu v roce 1540 pro císaře Karla V. V průběhu staletí byly volvelles použity pro různé účely, jako třeba pro výuku anatomie a také k astronomickým předpovědím. V roce 1564 vznikly další astrologické knihy s názvem Cosmographia Petri Apiani.

*Tunelové knihy*¹⁹ se skládají ze souboru stránek a jsou svázané ze dvou harmonikových pásů, na víku se nacházejí otvory, které jsou i v každé stránce knihy a umožňují divákovi vidět celý obsah knihy. Obrázky uvnitř společně pracují na vytvoření dimenzionální scény. Tento typ knihy pochází z poloviny 18. století a byl inspirován divadelní kulisou. Tradičně byly tyto knihy prodávány jako suvenýry turistických atrakcí.

Na počátku pohyblivých knih byli dospělí, ne děti. Věřilo se, že první využití pohyblivých technik se objevilo právě v rukopise pro astrologické knihy v roce 1306.

Katalánský mystik a básník Ramón Llull z Mallorcy²⁰ používal otáčivý disk nebo volvelles pro ilustraci své teorie. Knihy s pohyblivými částmi se používaly po staletí a téměř vždy byly využívány hlavně ve vědeckých pracích.

¹⁸ Peter Apius (1495 - 1552), proslulý astronom

¹⁹ Také nazývané Peepshow book

²⁰ Katalánský mystik a básník

Například lékaři tímto formátem ilustrovali knihy pomocí vrstev a klapek. Ty zobrazovaly části lidského těla.

Anglický zahradní architekt Capability Brown využil klapek pro ilustraci „před a po“ v zobrazení svých návrhů.

V 18. století byl tento typ knihy použit i u zábavných knih, ty byly určeny zejména pro děti.

První skutečné pop-up knihy byly produkovány Ernestem Nisterem a Lotharem Meggendorferem. Tyto knihy byly populární v Německu a ve Velké Británii v 19. století.

Velký krok vpřed v oblasti pop-up knih přišel v roce 1929 s vydáním Daily Express Children's Annual Number 1. Obrázky byly vytvořeny Louisem Giraudem a Theodorem Brownem. Následovaly další čtyři vydání. Poté si Giraud založil své vlastní vydavatelství Strand Publications, které produkovalo průlomovou řadu knih Bookano²¹.

V roce 1930 následoval Harold Lentz Giraudův příklad s vlastní řadou knih Blue Ribbon. Byl to první vydavatel, který používal termín „pop-up“ k popisu jejich pohyblivé ilustrace.

Další pokrok v této oblasti provedl Vojtěch Kubašta pracující v Praze v roce 1960. Jeho práce se staly velkou inspirací pro Američana Waldo Hunta. On a dvě společnosti, které v USA založil (Graphic International a Intervisual Books), produkovaly stovky pop-up knih pro děti mezi lety 1960 - 1990²².

Tým Waldo Hunt a Christopher Cerf vytvořily celkem 30 dětských

²¹ Vzniklo celkem 17 knih Bookano, než série skončila Giraudovou smrtí v roce 1949.

²² Tyto knihy určené pro americké diváky byly vyráběny v oblastech s nižšími náklady na pracovní sílu (nejprve v Japonsku a později v Singapuru a latinskoamerických zemích, např. Kolumbie a Mexiko)

pop-up knih pro Ramdom House i pro Walta Disneye.

Dále stojí za zmínku tituly jako Strašidelný dům vytvořený Janem Pieńkowskim nebo Lidské tělo od Davida Pelhama.

Některým pop-up knihám byla věnována velká pozornost jako literárním dílům na stupni umění a důmyslnosti. Jedním z příkladů je STAR WARS: pop-up průvodce po Galaxii vytvořená Matthewem Reinhardtem. Tato kniha získala literární pozornost zejména díky své propracovanosti a umem snímků.

4.2 Ladislav Stehlík a jeho kraj

„Jako živé bytosti přistupujete ke mně v snách se zlatýma očima večerů, vy všechny rybníky domova mého, pro které v žádném druhém kraji nevymyslili jmen krásnějších...“²³

Už tyto věty naznačují jeho vztah k vodám, potokům, říčkám a zvláště rybníkům, jejichž břehy, hráze a hladiny jej lákaly od prvních dětských kroků.²⁴

Narodil se v městečku Bělčice, v krajině plné luk, lesů a rybníků, která se nesmazatelně vepsala do jeho srdce. Básník, prozaik, a znamenitý vypravěč, autor, který je právem nazývaný „básníkem domova“.

Zdrojem inspirace mu byly cesty po jižních Čechách, kdy nevynechal jediný rybník. Zvláště milé mu byly blatské rybníky Tálínský a Horusický, táborský Jordán nebo jindřichohradecký

²³ STEHLÍK, LADISLAV. Rybolov. Nakladatelství Bonaventura, Plzeň, 2005, 100 výtisků, 26 s.

²⁴ STEHLÍK, LADISLAV. Rybolov. Nakladatelství Bonaventura, Plzeň, 2005, 100 výtisků, 26 s.

Vajgar. A když chtěl své dceři²⁵ ukázat rybník Svět v celé jeho kráse, čekali na úplněk.

Zvláštní kouzlo pro něho měl i rybník Hadí, ukrytý v lesích, na jehož hladině se zvečera zdvíhaly hlavičky užovek.

Místem jeho častých návratů byl Myslívský rybník. U něho žil celých patnáct let a malebná vesnička Myslív se mu stala druhým domovem. Také zde vzniklo šest jeho básnických sbírek.

Rybolovy, tak jak je pamatoval už z dětských let, patřily k jeho největším zážitkům. Všímal si rybářského náčiní, kreslil si podoby výpustí a doslova ovládal zvláštnosti obřadu rybolovu v různých oblastech jižních Čech.

Ve sbírce Rybolov, kterou jsem si vybrala za zdroj své inspirace, je zahrnuto celkem osm básní na téma rybníků a rybolovu, které vybrala jeho dcera Blanka Stehlíková a také připsala vzpomínku na svého otce. Básně Orobince, Kámen na hrázi, Bělčické rybníky, Rybolov, Myslívská hráz, Očima rybníků, Rybník na podzim a Vábení jsou krásnou melancholickou vzpomínkou člověka, který bezmezně miloval svůj rodný kraj a jeho tradice.

²⁵ Blanka Stehlíková - historička umění, publicistka, zaměřuje se na oblast ilustrací dětské knihy, autorka mnoha monografií a výstav.

5 PROCES TVORBY

Když jsem začala pracovat s materiálem, pokoušela jsem převést dvourozměrné kresby, které jsem si v průběhu studia literatury poznamenávala, do prostorové formy. Při prohlížení literatury mě zajímala krajina a příroda řek a rybníků. Kromě podnětů z básní Ladislava Stehlíka jsem se snažila vybírat takové náměty, které jsou mi trochu blízké.

5.1 Experimenty s materiálem a vytváření makety

Na začátku byly kresby, které jsem vytvářela už za účelem převedení jejich námětu do prostorové formy. Dělala jsem si skici a náčrty, ale už během kreslení jsem přemýšlela nad způsobem, jak by bylo možné tento námět vytvořit v prostorové formě.

Skici jsou pro mne důležité, nutí mě ujasnit si, co bych vlastně chtěla vytvořit. Tvoří pevný bod, podle kterého se budu řídit při vytváření makety.

Mnoho literatury o prostorových knihách není, přesto jsem pár zahraničních titulů našla a mohla se díky nim inspirovat a pochopit základy tvorby prostorových knih. Musím říct, že mi byly dobrým rádcem. Když jsem si tedy vyzkoušela různé triky, snažila jsem se už pokračovat samostatně. Vymýšlela jsem si a dělala malé náčrty, kde jsem si rozvrhla základní schéma celého obrázku. Tyto skici nevznikaly nikdy najednou. Nedá se říct, že bych měla celou knihu naplánovanou od začátku do konce. Základní formu knihy jsem měla rozmyšlenou, ale vznik jednotlivých částí byl ovlivněn nápadem. Když se nějaký námět líbil, zkoušela jsem si vytvořit maketu, abych si ověřila, zda je můj nápad reálný a jestli stejně dobře funguje nejen v mých představách, ale i ve skutečnosti na

papíře. Někdy se mi stalo, že jsem měla námět, který mi připadal opravdu dobrý, problém ale nastal, když jsem ho měla vytvořit z papíru. Nešlo to, a tak mi nezbylo než zkusit něco jiného nebo se pokusit posunout námět jiným směrem.

Experimenty s materiálem mi opravdu hodně pomohly. Pracovala jsem sice s papírem nízké gramáže, ale pro utvoření základní představy stačil. Každý obrázek jsem si zkoušela několikrát, dokud se mi nepovedl tak, jak jsem měla v úmyslu. Někdy se mi ale stalo, že jsem vytvořila zcela jiný námět, než jsem chtěla. Někdy se mi to dokonce líbilo víc než původní záměr. Bylo prostě důležité hrát si s materiálem a zkoušet, co všechno mi dovolí. Nejsou žádná pravidla, chce to jen skládat, lepit, stříhat a vyřezávat... Všechno je možné.

Po malých maketách, které mi pomáhaly utvořit základní představu, bylo nutné zkusit si vytvořit stejný námět v předloze 1:1. Nejprve jsem si ale musela stanovit základní formát knihy, nad kterým jsem dlouho přemýšlela. Věděla jsem, že by měla být větší než velikost A4²⁶. Po několika pokusech jsem zvolila téměř čtvercový formát 310x360 mm. Je to doposud největší formát knihy, který jsem zpracovávala.

V těchto velkých zkušebních maketách jsem už začala používat tvrdší druhy materiálu a také různé barevnosti. Pracovala jsem s různými zbytky a odstřížky a kombinovala tvrdé a měkké druhy papírů. V konečné práci jsem nakonec používala jen jeden druh materiálu stejné gramáže, ale u maket jsem si dovolila trochu experimentovat.

²⁶ Formát A4 210x297 mm

U každé předlohy jsem se snažila přemýšlet i o detailech. I když jsem se pokoušela vše znázornit jen v přibližné podobě, občas bylo nutné ověřit si funkci konečného výsledku a to mě nutilo alespoň v náznaku vyřezat nebo vystříhat příslušný motiv. Takovým příkladem je třeba obrázek s plovoucími lekníny, kdy jsem musela vyřezat trávu v popředí, abych si vyzkoušela, jestli tak detailně vyřezaný motiv vydrží. Celkem jsem vytvořila asi pět nebo šest typů těchto maket, které jsem potom začala realizovat načisto.

I když jsem měla připravené základní schéma, musím se přiznat, že ne vždy jsem s hotovým motivem byla spokojená. V průběhu tvorby mne často napadne nová myšlenka, a proto se tyto předlohy ještě mnohokrát změnily, než jsem se dopracovala ke konečné podobě.

Při přípravě jsem udělala jednu velkou chybu. Zapomněla jsem si vytvořit maketu v barevné verzi. Soustředila jsem se hlavně na konstrukci prostorových obrázků a nedomyslela jsem, že pracovat s čistým papírem je podstatně jednodušší. Když přišlo na konečnou realizaci, kdy jsem pracovala s barvami, začala jsem najednou zjišťovat, že původní návrhy nefungují. Tak jsem musela původní návrh trochu změnit a zjednodušit.

5.2 Práce s akvarelem

Pracovat s akvarelem mě vždycky bavilo. Spousta lidí si myslí, že pracovat s tímto médiem je opravdu složité, a já se musím připojit k jejich názoru. Není to snadné. Barvy nejsou tak syté jako třeba u akrylových barev a je třeba si zvyknout na jejich pastelové odstíny. Také si člověk musí dávat pozor, aby se mu jednotlivé barvy neslily v jednu špinavou skvrnu. Pracuje se s jemnými odstíny barev, které

se postupně vrství na sebe. Člověk s trpělivostí zjistí, že akvarel dokáže skvělé věci a je s ním možné nakreslit téměř cokoliv.

Sama jsem si musela znovu vyzkoušet práci s touto technikou. Vytvořila jsem si pár zkušebních kreseb, zkoušela jsem si míchat barvy a kombinovat barevné odstíny. Je neuvěřitelné, jak širokou paletu barev toto médium obsahuje. Stačí smíchat dvě barvy a vznikne zcela jiný odstín. Někdy pro mě bylo opravdu obtížné si všechny ty kombinace zapamatovat.

5.3 Vytváření předloh

Pro každý motiv jsem si vytvářela kresebné náměty na pauzovací papír. Usnadňovalo mi to práci hlavně díky průhlednosti papíru. Mohla jsem si přesně udělat představu o daném motivu a nemusela jsem nic odhadovat. Stačilo to jen nakreslit a následně přenést na čistý papír. Zároveň jsem měla zálohu. Kdybych nějaký námět pokazila, mohla jsem si rychle udělat kopii. U každé části jsem si nechávala ještě povinnou rezervu, asi dva až tři centimetry. Bylo to pro případ, že by moje výpočty nebyly úplně přesné.

5.4 Skládání motivů do jednoho celku

Pracovala jsem s technikou vyřezávání. Už mnohokrát jsem se touto technikou zabývala. Většinou bylo vyřezávání na prvním místě. Tentokrát jsem se rozhodla jednotlivé motivy nejprve nakreslit a teprve potom daný motiv vyřezat. Každý námět měl několik částí, ze kterých jsem skládala celek.

Jednotlivé části (viz Příloha 5) jsem slepovala k sobě papírovými proužky nebo pomocí lepenky (1 - 2 mm). Tato výšková

nepravidelnost v konečném výsledku vytváří nerovnosti a působí prostorově. Velmi často jsem se snažila motiv rozdělit na menší části. Obrázek díky tomu nepůsobil ploše a jednotvárně a také mi to zjednodušilo práci při kreslení akvarelem.

Skládáním jsem chtěla celý motiv trochu zvýraznit a dodat mu na zajímavosti.

6 MÁ TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Výběr materiálu

Pracovala jsem s papírem. Při vytváření experimentů a maket jsem používala papír s nízkou gramáží, ale pro práci načisto jsem měla v plánu použít papír mnohem tvrdší. Zvolila jsem značku papíru Fabriano Gentile, odstín 2 bianco, 240 g/m².

Existuje spousta papírů určených přímo pro techniku akvarelu, přesto jsem si vybrala tento druh. S tímto papírem jsem už dříve pracovala a jeho vlastnosti jsou dokonale vhodné pro kresbu akvarelem. Jeho jemná pravidelná struktura, která se objevuje na obou stranách, mi při kreslení nedělala žádné potíže. Naopak musím říct, že s hladkými druhy papíru, které nemají žádnou strukturu, se obtížněji pracuje.

6.2 Vybrané techniky

6.2.1 Akvarel

V předchozích bodech jsem se už zmínila, že jsem pracovala s technikou akvarelu. Pro své obrázky jsem vždy používala základní nákres. Většinou se to nedělá, akvarely mají být spontánní a uvolněné, ale ráda pracuji s detaily a rozvrhnout si kresbu bylo pro mou práci zásadní.

V akvarelu se také dost často pracuje s náhodou. Díky postupu zapouštění skvrn při malbě mokřým do mokrého se dá dosáhnout neskutečných efektů. Tento postup práce je mimořádně zajímavý.

Jednou z radostí, které akvarel přináší, je právě jeho nepředvídatelnost, proto manipulace s tímto výtvarným prostředkem

přináší mnohá překvapení - nikdy zcela přesně nevíte, jak to dopadne.²⁷ Tuto techniku jsem zkoušela používat při tvorbě základní vrstvy prostorového obrázku.

Nejvíce jsem využívala práci s lazurami. Tenhle postup se mi zalíbil, protože i světlým odstínem lze kresbu proměnit k nepoznání. Moc jsem se nesnažila experimentovat, ale přesné představy jsem také neměla. Kreslila jsem hlavně intuitivně a snažila jsem se hledat nové kombinace barevných odstínů.

6.2.2 Vyřezávání z papíru

Při vyřezávání papíru jsem měla tentokrát docela problémy. Hlavním problémem byla gramáž papíru.

Při vyřezávání jsem nikdy nepoužívala papír silnější než 210 g/m². Tentokrát jsem ale zvolila 240g/m², protože jsem musela volbu materiálu podřídít technice akvarelu. Vyřezávat takhle tvrdý papír bylo někdy dost vyčerpávající. K vyřezávání většinou používám jen řezák, ale tentokrát jsem si pomáhala i skalpelem. Vyřezávala jsem hodně detailní motivy a k tomu jsem potřebovala ostré nástroje se špičatým hrotem.

6.3 Knihařská technologie

Pro knihu jsem použila harmonikový druh vazby. S tímto typem knihy mám už zkušenosti, vlastně musím říct, že pro své autorské knihy používám vždy tento typ vazby. Není nejjednodušší, protože si člověk musí hlídat strany a přesně měřit vzdálenosti, sebemenší

²⁷ HARRISONOVÁ, Hazel. Malování akvarelem, olejovými a akrylovými barvami, Svojtka & Co., Praha, 2000, ISBN 80-7237-252-1. s.30

nerovnosti jsou zde hned vidět a dodatečné opravy jsou téměř nemožné. Při lepení vždy používám kancelářské svorky, kterými k sobě přichytím jednotlivé složky. Díky tomu si mohu stránky přesně srovnat a odstranit případné nerovnosti.

Lepení knihy dohromady je vždy prací s detaily. Někdy je potřeba hodně trpělivosti a času. Dříve jsem k lepení používala lepidlo, ale u poslední knihy se mi osvědčilo použití oboustranné lepenky.

Celý slepený blok jsem opatřila pevnými deskami. Na jedné straně jsem blok vlepila do desek za předsádku, na druhé straně jsem ale nechala list předsádky volný. Na deskách jsem udělala chlopeň, do které je možné tento list zasunout, takže pevně drží v deskách.

Díky tomu, že kniha není v deskách pevně vlepena, lépe se prohlíží a celý její obsah se dá roztáhnout do jednoho dlouhého pásu.

7 POPIS MÝCH DĚL

Kniha s názvem „Očima Rybníků“ (viz Příloha 6) je složena ze sedmnácti dvoustránkových složek. Osm z nich obsahuje celostránkové prostorové náměty, ostatních devět stránek tvoří doprovodné texty (v počtu je zahrnutý i titul knihy a tiráž s informacemi o knize). Texty jsem si nevymýšlela já osobně, ale z knihovny jsem si vypůjčila básnickou sbírku Rybolov²⁸ od Ladislava Stehlíka, která obsahuje básně na téma rybníků a rybolovu. Knihu jsem pojala v duchu jeho básní. Vybrala jsem osm motivů, které se mi pro tohle téma moc líbily.

Každý obrázek má barevně zpracované pozadí, které jsem pak kombinovala s vyřezanými částmi motivů. Někdy jsem pozadí nechala jen čistě v jedné barvě např. motiv s ledňáčkem, jindy jsem zase zacházela do detailů a chtěla jsem, aby pozadí doplňovalo prostorové náměty např. lekníny.

Celá kniha je opatřena pevnými deskami s rovným hřbetem, který je potažen hnědým plátnem, na zbytek desek jsem zvolila papír značky Flora. Na přední straně je jednoduchý nápis s názvem knihy.

Blok knihy jsem do desek vlepila za předsádku, ale jen na jedné straně. Druhá strana předsádky je volně zasunuta do chlopně. Díky tomu je možné celou knihu roztáhnout do jednoho dlouhého pásu.

Knihu doplňuje jednoduché pouzdro. Potáhla jsem ho plátnem hnědé barvy. Jedná se o stejný odstín, který jsem použila na hřbet desek. Při zasunutí do pouzdra spolu kniha a pouzdro splývají

²⁸ STEHLÍK, Ladislav. Rybolov. Nakladatelství Bonnaventura, Plzeň, 2005, počet výtisků 100.

a tak vytvářejí jeden objekt.

Dále bych rozepsala jednotlivé obrázky a krátce popsala, jak vznikaly.

7.1 Plovoucí lekníny, viz Příloha 7

Tento námět jsem viděla na fotografii a moc se mi líbila jeho pestrost. V prvním plánu obrazu se nachází vysoká tráva, přes kterou pozorujeme lekníny plovoucí na hladině. Tyto lekníny jsem vytvořila zvlášť. Všechny jsem je potom vyřezala a pomocí papírových kostiček (později místo skládaných proužků kartonu používám kartonovou lepenku) nalepila na barevné pozadí. U motivu trávy jsem věděla, že by měla vystupovat do popředí, ale nevěděla jsem, jestli takhle detailně prořezaný motiv bude dostatečně pevný, aby vydržel. Také jsem musela vyřešit, jak celou část připevnit, aby se rovnoměrně otvírala. Výsledkem bylo, že jsem do trávy zahrnula i květy, které byly nosnými body. Pod ně jsem nalepila papírové nožičky, na kterých celý motiv stál. Celá strana funguje dokonale. Papírové nožičky jsem ještě před vlepením na stránku zatónovala barvou, aby nebyly vidět. Vždycky jsem se snažila prvky přizpůsobit barevnému odstínu stránky.

7.2 Kvetoucí lekníny, viz Příloha 8

Pro tento námět jsem zvolila opět lekníny, tentokrát jeden kvetoucí druh, který své listy rozprostírá na vodní hladině. Je to typická rostlina rybníků, potoků a stojatých vod. Květy žluté barvy, které se nacházejí ve středu stránky, po jejím otevření vystupují do prostoru, jakoby právě vykvetly. Listy leknínu jsem také vyřezala a pomocí kartonu nalepila na základní stránku, kde je i pár listů nakresleno. Květy jsou opět posazeny na papírových nožkách.

Po celé stránce se rozprostírají výhonky. Jsou připevněny jen v několika bodech, aby nesplývali s pozadím.

7.3 Na hladině, viz Příloha 9

Motiv okřehku, který je často k vidění na stojatých vodách, se mi vždy líbil. K rybníkům prostě neodmyslitelně patří. Námět jsem si rozdělila na části, které jsem nakonec skládala k sobě. Kombinovala jsem dva druhy této rostliny a snažila jsem se je od sebe odlišit použitím barevných odstínů. Větší druh okřehku má tmavší charakter a jeho drobnější obdoba je nakreslena v jemných světlých tónech. Celkem asi deset samostatných částí jsem poté v různých výškách nalepovala na základní plochu stránky, aby výsledný motiv působil prostorovým dojmem.

7.4 Ledňáček, viz Příloha 10

Ledňáček říční patří k nejznámějším a nejkrásnějším ptačím obyvatelům okolí mnoha potoků, řek a jezer. Se svým tyrkysově modrým, kovově lesklým peřím, vypadá jako „třpytivě duhový záblesk, občas se mihnuvší nad vodní hladinou“.²⁹

Ledňáčka jsem posadila na kmen stromu, který se při otevření stránky vyboulí do prostoru. V pozadí je vidět část lávky s rákosím. Ta je opět samostatně vyřezaná a nalepená na stránce. Celý námět je laděný do odstínu tyrkysově zelené.

²⁹ ŘEKY. Larousse: Život v přírodě. Praha: Nakladatelství Slovart, 1996. ISBN 80-7209-000-3, s. 126

7.5 Lodky v rákosí, viz Příloha 11

K vodní hladině lodě prostě patří. Rádi je na rybnících vídáme a jejich siluety v nás vzbuzují romantické pocity. Zvolila jsem staré pramice, které už v dnešní době nejsou tak často k vidění. Občas však ještě můžeme při procházkách zahlédnout opuštěnou loďku kotvící u břehu v rákosí.

Lodě jsem nakreslila opět zvlášť, stejně jako rákosí s orobinci. Díky tomu se jednotlivé části rákosí prostupují a působí tak opravdovějším dojmem.

7.6 Rybář, viz Příloha 12

Motiv jsem pojala v pásech. Jedná se o prořezané pásy, které jsou posazeny na papírových nožkách v různých výškách a dohromady vytvářejí hladinu. Rybář se vznáší uprostřed hladiny rybníka a na své loďce čeká na úlovek. V pozadí jsou stromy dělající rybáři jedinou společnost v jeho osamělosti.

7.7 Vodoměrky, viz Příloha 13

Vodoměrky jsou takové vodní tanečnice. Pamatuji si, jak jsme vždy pozorovali jejich tanec na vodní hladině. Člověk tím může strávit hodiny. Jsou takovým malým zázrakem přírody, vždyť chodit po vodní hladině neumí každý.

Jedná se o jednoduchý námět. Vytvořila jsem celkem jedenáct vodoměrek, které se jakoby pohybují po vodní hladině. Motiv doplňuje rostlina umístěná uprostřed stránky.

7.8 Lávka, viz Příloha 14

Posledním námětem je dřevěná lávka ukrytá pod větvemi stromů. Takové lávky lze velmi často najít na břehu rybníka. Jsou vyhledávaným útočištěm. Vždyť není nic krásnějšího, než se posadit na její okraj a nechat se unášet průběhem vodní hladiny.

Lávku jsem umístila ke středu stránky a posadila ji na 0,5 cm vysoké papírové nožky, aby se po otevření vyklopila do prostoru. Ten samý postup jsem také zvolila u větví stromu, které lávku trochu zakrývají svými listy.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Svojí knihou bych chtěla přispět k obnově zájmu o typ prostorové knihy. V dnešní době už bohužel tyhle knihy vycházejí v menším množství, než tomu bylo v minulosti. Podle mě je to velká škoda. Pop-up knihy dokážou neuvěřitelně oživit každý příběh a vůbec nejvhodnější je tento druh knih vhodný pro pohádkové příběhy. To ale neznamena, že prostorové obrázky nemůžeme najít třeba v encyklopediích nebo obrázkových průvodcích. Technikou stavění z papíru³⁰ lze vytvářet naprosto cokoliv (stavět budovy nebo města, cestovat vesmírem nebo objevovat lidské tělo ...)

Moje pop-up kniha je příkladem použití zcela základních technik ve vytváření tohoto druhu knih. Chtěla jsem ukázat, že i jednoduché prostorové efekty mohou být zajímavé.

Tyto knihy si zaslouží větší pozornost, protože podporují naši fantazii a přenášejí nás do světa prostorově vyprávěných příběhů.

³⁰ Technika má odborný název Paper engineering

9 SILNÉ STRÁNKY

Silnou stránkou je podle mého mínění velikost knihy. Poprvé jsem vytvářela dílo větší velikosti než klasický formát A4. Rozměr 310x360 mm jsem zvolila, protože jsem si chtěla vyzkoušet pracovat na velkém formátu. Doufala jsem, že vybrané prostorové motivy budou mít větší šanci vyniknout.

Celkem spokojená jsem také s výsledkem jednotlivých kreseb. Snažila jsem se nepoužívat příliš pestré barvy. Proto jsem volila pastelové odstíny, které se k přírodě více hodí. Na základě toho mohou obrázky působit melancholicky a opuštěně. Tyhle pocity ve mně vzbuzovaly i básně Ladislava Stehlíka, proto jsem chtěla jejich atmosféru přenést i do své autorské knihy.

10 SLABÉ STRÁNKY

Trochu mě zklamalo, že jsem zcela nenaplnila svou představu. Chtěla jsem vytvořit více prostorových motivů. Při plánování základní struktury knihy jsem bohužel nepočítala s časovou náročností. Vytvořit jednu dvoustranu tak, aby vše dokonale zapadalo do sebe, mi ve skutečnosti trvalo téměř tři dny. Vzhledem k tomu, že jsem pracovala na několika námětech současně, jsem za týden vytvořila jen dva až tři kompletně slepené obrázky.

Měla jsem spoustu nápadů, ale díky náročnosti zvolené techniky jsem bohužel musela improvizovat a celý plán ještě přehodnotit. Další problémy se objevily při kreslení akvarelem, kdy jsem touto technikou měla pokreslit plochu o rozměrech 614x357 mm. Akvarel je skvělý na malé formáty, ale při větších rozměrech papíru je práce s tímto médiem obtížnější. Mnohokrát se mi stalo, že jsem musela práci předělávat, protože výsledek nenaplnil mé představy.

Tyto aspekty mi sice komplikovaly práci, přesto mi nezbylo než pokračovat a zkoušet si práci trochu zjednodušit.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. KOČMAN, Jiří Hynek. Médium papír. Brno: Vutium, 2004. ISBN 80-214-2626-8.
2. KRÁL, Jindřich. Moderní knihařství: Souborné zpracování poznatků z oboru. Brno: Knihař, 1999. ISBN 80-901924-8-3.
3. KHEL, Richard. Poselství papíru. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-684-8.
4. KHEL, Richard. Na papíru napsáno a vytištěno. Praha: Naše vojsko, 2008. ISBN 978-80-206-0992-2.
5. KHEL, Richard. Papír všude a se vším. Praha: Mladá fronta, 2007. ISBN 978-80-204-1381-9.
6. TOBOLKA, Zdeněk. Kniha: Její vznik, vývoj a rozbor. Praha: Orbis, 1949.
7. SMITH, Keith. Books without Paste or Glue: non-adhesive binding. New York: Keith A. Smith, 2003. ISBN 0-9637-683-6-3.
8. SMITH, Keith. The Book as Physical Object. New York: Granary Books, 2000.
9. DĚDINOVÁ, Tereza. Fenomén kniha: výtvarná výchova a umění knihy. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4727-3.
10. STEHLÍK, Ladislav. Rybolov. Nakladatelství Bonnaventura, Plzeň, 2005, počet výtisků 100.
11. BARBER, John. Míchání barev. Praha: Nakladatelství Slovart, 2012, ISBN 978-80-7391-660-2
12. ŘEKY. Larousse: Život v přírodě. Praha: Nakladatelství Slovart, 1996. ISBN 80-7209-000-3
13. HOGARTHOVÁ, Emily. Rozstříhej si knihu. Praha: Metafora, 2012. ISBN 978-80-7359-264-6

b) Internetové zdroje

14. Beatrice Coron [online]. [cit. 2014-04-24].
Dostupné z WWW: <www.beatricecoron.com>.
15. Elsa Mora [online]. [cit. 2014-04-24].
Dostupné z WWW: <<http://elsita.typepad.com>>.
<<http://elsita.typepad.com/elsita/books/page/2>>.
16. Rob Ryan [online]. [cit. 2014-04-24] .
Dostupné z WWW: <www.misterrob.co.uk >.
17. Emma van Leest [online]. [cit. 2014-04-24].
Dostupné z WWW: <www.emmavanleest.com>.
18. Mia Pearlman [online]. [cit. 2014-04-24].
Dostupné z WWW: <www.miapearlman.com>.
19. Emily Hogarth [online]. [cit. 2014-04-24].
Dostupné z WWW: <www.emilyhogarth.com>.
20. Vodní rostliny [online]. [cit. 2014-04-24]. Dostupné z WWW:
<www.vodnirostliny.estranky.cz/clanky/leknin/leknin-kral-vod>.
21. Waldo Hunt [online]. [cit. 2014-04-24]. Dostupné z WWW:
<en.wikipedia.org/wiki/Waldo_Hunt >.
22. Pop-up Books. [online]. [cit. 2014-04-24]. Dostupné z WWW:
<en.wikipedia.org/wiki/Pop-up_books>.

12 RESUMÉ

The main target of my bachelor's theses was to create an author's book on topic The Book as Object. I am fond of space books and because I have been interested in the topic of space book for almost three years of studying book structure, this topic was a bright option for me.

The theme which I have chosen is nature. I didn't want to focus generally on landscape. The main source of inspiration has become for me nature around water, rivers and ponds. I wanted to zoom in the quiet and peaceful world, where a life is the best thing and where a man can spend hours and watch the life around. The light reflecting from a surface of water, changing shadows and murmur of the wind in branches of the trees.

The result of my work is my own imagination of this world and what I like at it. The book with a title "Through eyes of ponds" is created by eight specious picture double pages which are connected of surrounding of ponds. These pages I combined with another nine pages containing text. Short parts of poems are choice of poems compilation named "Fishing" by Ladislav Stehlík on topic of ponds or fishing. The whole book has quite big form. I have chosen almost square form with a size of 310 by 360 mm. I worked by an aquarelle technic which is thanks to its gentle and pastel colours convenient for drawing of natural sceneries.

Watercolour paintings created only the first part of my book. I had to cut out all drawings so that I could put them together and make new pictures of them.

After finishing of all picture and text parts I have stucked the whole book together into one large object.

This space book is a result of practical part of my bachelor's theses. In theoretical part of my work I speak about the origin of this author's book. I introduce the sources of inspiration and original ideas since the beginning of the realization till the final result.

13 SEZNAM PŘÍLOH

a) Ukázky klauzurních prací:

Příloha 1 - Doteky přírody, vlastní foto, 2012

Příloha 2 - Krajina města, vlastní foto, 2013

b) Zdroje inspirace:

Příloha 3 - Elsa Moraová, Bajka - Čáp a liška

Příloha 4 - Emily Hogarthová, tiskoviny

c) Průběh tvorby praktické části:

Příloha 5 - Příprava částí motivu, vlastní foto, 2014

d) Finální podoba praktické části:

Příloha 6 - Eva Majerová, Očima Rybníků, vlastní foto, 2014

Příloha 7 - Plovoucí lekníny, vlastní foto, 2014

Příloha 8 - Kvetoucí lekníny, vlastní foto, 2014

Příloha 9 - Na hladině, vlastní foto, 2014

Příloha 10 - Ledňáček, vlastní foto, 2014

Příloha 11 - Lodky v rákosí, vlastní foto, 2014

Příloha 12 - Rybář, vlastní foto, 2014

Příloha 13 - Vodoměrky, vlastní foto, 2014

Příloha 14 - Lávka, vlastní foto, 2014

Ukázky klauzurních prací:

Příloha 1 - Eva Majerová, Doteky přírody, 2012, vlastní foto



Zdroj: Autor

Příloha 2 - Eva Majerová, Krajina města, 2013, vlastní foto



Zdroj: Autor

Zdroje inspirace:

Příloha 3 - Elsa Moraová, Bajka - Čáp a liška



Zdroj: <<http://elsita.typepad.com/elsita/books/page/2>>.

Příloha 4 - Emily Hogarthová, Tiskoviny



Zdroj: <www.emilyhogarth.com>.

Průběh tvorby praktické části:

Příloha 5 - Příprava částí motivu, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Finální podoba praktické části:

Příloha 6 - Eva Majerová, Očima Rybníků, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Příloha 7 - Plovoucí lekníny, vlastní foto, 2014



Zdroj:Autor

Příloha 8 - Kvetoucí lekníny, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Příloha 9 - Na hladině, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Příloha 10 - Ledňáček, vlastní foto, 2014



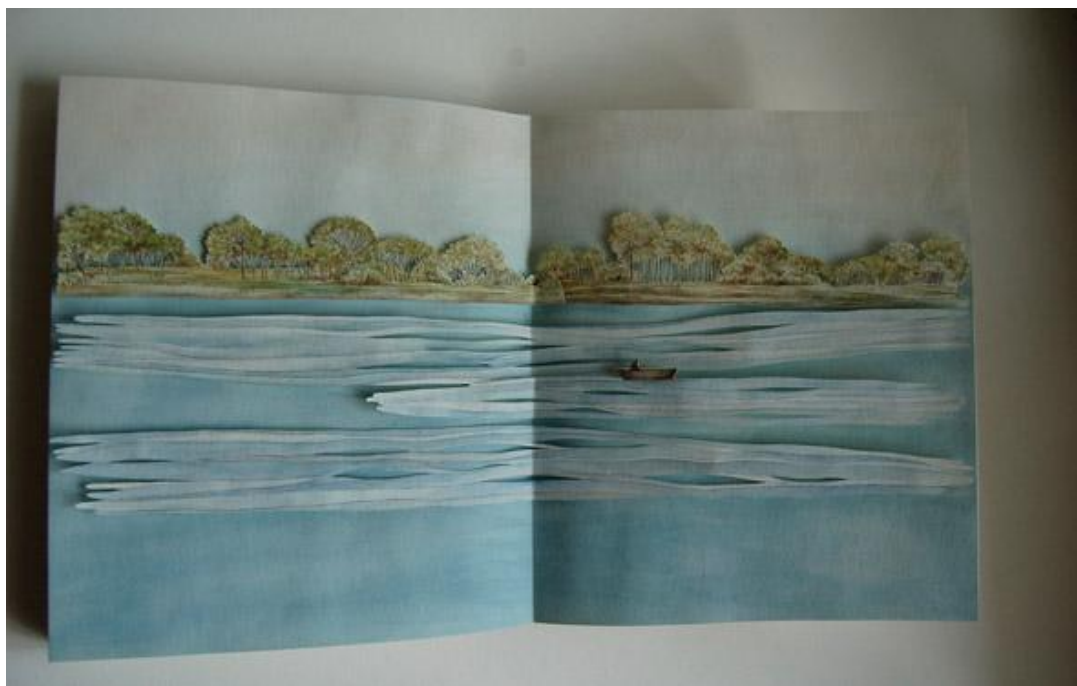
Zdroj: Autor

Příloha 11 - Lodky v rákosí, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Příloha 12 - Rybář, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Příloha 13 - Vodoměrky, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor

Příloha 14 - Lávka, vlastní foto, 2014



Zdroj: Autor